

Nuttige handwarken

Waorum doej nou niet alle dagen een paar pennen?", zee moe mit argernis in heur stemme.

"Aj alle dagen een paar toerties breit, haj hum in een paar weken klaar." Roppig veegde ze mit de schötteldoek oover het taofelzwickie, en trök het pluchen taofelkied recht.

De traonen prikten achter mien ogen. Ik scheuf de breipennen steviger onder mien oksels, en prebeerde een steek die van de klamme breipenne escheufen was weer op de punt van de aandere penne te prikken. Het babyjassie mus morgen klaar wezen. Morgen mus alles in-eleverd worden: de marklappe mit de kruussteekies, het gehaakte penne-etui en het gebreide babyjassie van goedkope, lichtblauwe katoen. Morgen gung juffrouw Albers, de ienige die in het bezit was van de Akte Nuttige Handwarken, de rapportcijfers bepaolen. De marklappe was klaar mar vodsig: in rooie kruussteken stun mien name, mien geboortejaar en een aantal nauwelijks herkenbare frutsels geborduurd tegen de witte achtergrond. Het penne-etui was zo grof gehaakt, dat de pennen derdeur staken, en het babyjassie was nog lange niet of. Het was niet iens echt een jassie; meer een cape zonder mouwen. Een simpel patroon: recht en averecht in ofwisseling. Alle seizoenen stunden der in ofgedrukt. De zwieterige, te strak gebreide stukken van de zomer, de vloeiende, regelmatige stukken van de harfstvakaansie, toen oma bij oens logeerd har, de veuls te los gebreide, groezelige stukken van de karstvakaansie, toen mien handen vet waren van de knieperties en de euliebollen. En nou was het bijna Paosen, en het jassie was nog niet of.

"Kuj niet een klein stukkie veur mij breien", smeekte ik mit een stemmegie dat trilde van de zenengs. "Kiend, ik krieg vanaovend visite. Ziej niet hoe drok ik het hebbe?" Ze dribbelde hen en weer den mit de fluitketel, de koffiepote en de Buisman.. Ze dreiede as een gek an de koffiemeule. Ze snee plakken cake in 't veuren en schijffies leverworst en blokkies keze. Tussendeur haalde ze zuchtend toch even de steek op, die ik niet te pakken har kun kriegen.

"Dat huufde ik vrogger niet te proberen", zee ze. "De dingen zo lang uut te stellen. Ik mus, as wij uut schoele kwamen eerst tien toerties breien, en dan pas möchten wij gaon speulen."

Dat wus ik al, dat har ze al honderd keer verteld. Daor kwam mien breiwark niet van klaar. Van pure ellende en zölfmedelieden schreide ik een toertie, zodat het lente-brewark nat en smoezelig wörde.

De buurvrouwen kwamen 's aovends mit tassies daor heur breipennen uutstaken. Ze zaten nog niet in de veurkamer bij de hoge taofel, of ze haalden heur wark al veur de dag. Een vrouwenhaand en een peerdetaand möchten niet stil staon immers, in die tied. Op visite zitten zonder breiwark was een schaande veur een vrouw. De mannen zaten knus in de aandere hoek van de kamer en rookten sigaren.

Buurvrouw Stoeltjes breide zwarte warkkousen veur de buurman, buurvrouw De Groot krukezakken veur de winter, buurvrouw Smit een veurpaand veur een trui veur Johannes, en moe breide witte kousies veur mij en mien zussies: mooie kniekousen mit gatties en bollegies in een ingenieus patroon.

En ik zat wanhopig in de keuken en breide verkrampt steek veur steek an mien blauwe babyjassie. Morgenmiddag zul het wark op taofel mutten liggen. As die verrekte jongen verdwenen naor het handarbeidlokaal! Jongen möchten figuurzagen. Die maakten een mooie kapstok veur heur moe, en veugelhuusies. Die maakten dingen daormit aj veur de dag kunden komen. Ik keek naor de marklappe van oma, die in een liesie an de muur hung. Kuunstig en fijnzinnig, mit fiene steekies, dieren en veugels, allemaol herkenbaor. Oma's veurnamen, heur geboortedaotum, wied weg in de tied. En de marklappe van moe daarnaost: wat grover en kleiner, mar mooi en schoon en rustig. En ik keek naor mien eigen marklappe op taofel: groezelig, zenuwachtig en ungeliek. Mien namen, mien geboortedaotum en wat herten die op lama's leken.

Ik vuulde mit grote treurigheid, dat het bergofwaarts gung mit oens vrouwen. As ik ooit een dochter zul kriegen, hoe zul die ok mar ien steek kunnen borduren of breien? Mit zo'n moe?

"Och mien kiend", zee buurvrouw Stoeltjes, die naor de wc ewest was. "Zit ie hier nog te prutsen? Mut dat morgen klaarwezen? Geef mar hier, gao mar mooi naor bedde." Ze naamp het babyjassie mit naor de veurkamer. Ik heurde moe protesteren, en de aandere vrouwlu lachen. En buurman Stoeltjes deu ok een duit in het zakkie, want de vrouwlu gilden van plezier. Ik gung welterusten zeggen. De kamer was vol sigarenrook en vol vrolijk getik van nijvere pennen.

"Ie treft het mar mit zo'n buurvrouw", zee moe streng. Mar ze knipoogde.

